

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
Adroddiad i:	PWYLLGOR GWAITH
Dyddiad:	16 MEHEFIN 2026
Pwnc:	MONITRO'R GYLLIDEB REFENIW, ALLDRO 2025/26
Deilydd Portffolio:	CYNG ROBIN WILLIAMS - DIRPRWY ARWEINYDD A DEILYDD PORTFFOLIO CYLLID A BUSNES CORFFORAETHOL A PHROFIAD Y CWSMER
Pennaeth Gwasanaeth / Cyfarwyddwr:	MARC JONES - CYFARWYDDWR SWYDDOGAETH (ADNODDAU) / SWYDDOG ADRAN 151
Awdur yr Adroddiad:	BETHAN H OWEN - RHEOLWR GWASANAETHAU CYFRIFEG
Ffôn:	01248 752663
E-bost:	BethanOwen2@ynysmon.llyw.cymru
Aelodau Lleol:	Amherthnasol
A - Argymhelliad/argymhellion a rheswm/rhesymau	
<p>Argymhellion:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) Nodi'r sefyllfa a nodir yn Atodiadau A, B a C mewn perthynas â pherfformiad ariannol yr Awdurdod hyd yma a'r alldro a ragwelir ar gyfer 2025/26; (ii) Nodi'r crynodeb o gyllidebau wrth gefn ar gyfer 2025/26, y manylir arnynt yn Atodiad CH; (iii) Nodi'r modd y caiff costau asiantaeth ac ymgynghorwyr eu monitro ar gyfer 2025/26 yn Atodiadau D a DD; (iv) Nodi'r crynodeb o sefyllfa a wariant y Gronfa Cost Newid 2025/26 yn Atodiad E; (v) Nodi bod amcangyfrif o falansau cyffredinol y Cyngor ar 31 Mawrth 2026 yn £18.949m. <p>Rheswm</p> <p>Ar 6 Mawrth 2025, gosododd y Cyngor gyllideb net ar gyfer 2025/26 gyda gwariant net y gwasanaethau o £195.442m i'w cyllido o incwm y Dreth Gyngor, trethi annomestig a grantiau cyffredinol, yn ogystal â £2.459m o'r cronfeydd wrth gefn cyffredinol. Mae hyn yn cynnwys cyfanswm o £2.586m ar gyfer eitemau cyffredinol ac eitemau na chynlluniwyd ar eu cyfer. Gosodwyd cyllideb o £4.259m ar gyfer Premiwm y Dreth Gyngor, sef cynnydd o £0.493m. Gosodwyd cyllideb gytbwys gyda'r cynnydd o 8.50% y cytunwyd arno yn y Dreth Gyngor.</p> <p>Mae'r adroddiad hwn yn nodi perfformiad ariannol gwasanaethau'r Cyngor ar ddiwedd chwarter 4, 31 Mawrth 2026. Cyflwynir adroddiad pellach i'r Pwyllgor Gwaith ar ôl cwblhau'r Datganiad Cyfrifon drafft.</p> <p>Y sefyllfa ariannol gyffredinol a ragwelir ar gyfer 2025/26, gan gynnwys Cyllid Corfforaethol a chronfa'r Dreth Gyngor, yw tanwariant o £2.631m. Mae hyn yn 1.36% o gyllideb net y Cyngor ar gyfer 2025/26. Mae'r rhesymau dros y sefyllfa ariannol yn cael eu nodi yn yr adroddiad ynghlwm.</p> <p>Mae'r alldro drafft yn well na'r ffigwr a ragwelwyd ar ddiwedd y trydydd chwarter, ac mae'r adroddiad yn nodi'r rhesymau dros y newid. Mae'r tanwariant a nodir yn yr adroddiad, a'i effaith ar falansau cyffredinol y Cyngor, yn cryfhau sefyllfa ariannol y Cyngor a bydd yn rhoi mwy o hyblygrwydd iddo wrth ystyried cyllideb refeniw 2027/28.</p>	
B – Pa opsiynau eraill wnaethoch chi eu hystyried a beth oedd eich rhesymau dros eu gwrthod a/neu ddewis yr opsiwn hwn?	
Amherthnasol - Adroddiad monitro yw hwn ac nid yw'n cynnwys opsiynau i'w hystyried.	
C – Am ba reswm y mae hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?	
Mae monitro cyllideb y Cyngor yn fater sydd wedi'i ddirprwyo i'r Pwyllgor Gwaith.	

CH – A yw'r penderfyniad hwn yn gyson â pholisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?		
Ydi.		
D – A yw'r penderfyniad hwn o fewn y gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?		
Ydi, ond mae unrhyw newidiadau o gymharu â'r gyllideb a gymeradwywyd yn cael eu nodi yn yr adroddiad.		
Dd – Aseu'r effaith bosib (os yw'n berthnasol):		
1	Sut mae'r penderfyniad hwn yn effeithio ar ein hanghenion hirdymor fel Ynys?	Mae'r adroddiad hwn at ddibenion monitro yn unig ac mae'n cael ei ddefnyddio, gydag adroddiadau eraill, i lunio'r strategaeth ariannol tymor canolig a'r gyllideb flynyddol. Bydd yr effaith ar anghenion hir dymor yr Ynys yn cael eu hasesu wrth osod y gyllideb flynyddol.
2	A ragwelir y bydd y penderfyniad hwn yn atal costau/dibyniaethau ar yr Awdurdod yn y dyfodol? Os felly, sut?	Amherthnasol
3	A fuom yn cydweithio â sefydliadau eraill i ddod i'r penderfyniad hwn? Os felly, nodwch gyda phwy.	Amherthnasol
4	A yw dinasyddion Ynys Môn wedi chwarae eu rhan wrth gynllunio'r ffordd hon ymlaen, gan gynnwys y rhai hynny y mae'r penderfyniad yn effeithio'n uniongyrchol arnynt? Esboniwch sut.	Ymgynghorwyd â dinasyddion Ynys Môn fel rhan o broses gosod cyllideb 2025/26 ac ymgynghorir â nhw ynghylch cyllidebau yn y dyfodol.
5	Nodwch unrhyw effaith y gallai'r penderfyniad hwn ei gael ar y grwpiau a warchodir o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010.	Amherthnasol
6	Os yw hwn yn benderfyniad strategol, nodwch unrhyw effaith y gallai'r penderfyniad ei gael ar unrhyw un sy'n profi anfantais economaidd-gymdeithasol.	Amherthnasol
7	Nodwch unrhyw effaith y gallai'r penderfyniad hwn ei gael ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg a pheidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.	Amherthnasol
E - Gyda phwy wnaethoch chi ymgynghori?		Beth oedd eu sylwadau?
1	Prif Weithredwr / Tîm Arweinyddiaeth (TA) (gorfodol)	Darparwyd copi drafft o'r adroddiad i Aelodau'r TA cyn hyn, a bydd unrhyw sylwadau a dderbyniwyd wedi cael eu hymgorffori i'r adroddiad terfynol.
2	Cyllid / Swyddog 151 (gorfodol)	Amherthnasol - adroddiad y Swyddog Adran 151 yw hwn.
3	Cyfreithiol / Swyddog Monitro (gorfodol)	Mae'r Swyddog Monitro'n aelod o'r TA ac ystyriwyd unrhyw sylwadau a wnaed.
4	Adnoddau Dynol (AD)	Amherthnasol
5	Eiddo	Amherthnasol
6	Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu (TGCh)	Amherthnasol

7	Sgriwtini	Bydd y Panel Sgriwtini Cyllid yn adolygu'r sefyllfa ariannol ar ddiwedd chwarter 4 yn ei gyfarfod ar 9 Gorffennaf 2026.
8	Aelodau Lleol	Amherthnasol
9	Unrhyw gyrff allanol / eraill	Amherthnasol
F - Atodiadau:		
<ul style="list-style-type: none"> • Atodiad A - Adroddiad Alldro Refeniw Dros Dro ar gyfer 2025/26 • Atodiad B - Tabl Alldro Dros Dro 2025/26 • Atodiad C - Dadansoddiad o'r Amrywiant a Ragwelir fesul Gwasanaeth a'r Rheswm • Atodiad CH - Crynodeb o sefyllfa Cyllidebau Wrth Gefn ar gyfer 2025/26 • Atodiad D - Gwybodaeth ynglŷn â monitro Staff Asiantaeth 2025/26 • Atodiad DD - Gwybodaeth ynglŷn â monitro Ymgynghorwyr 2025/26 • Atodiad E - Cost Newid 2025/26 		
FF - Papurau cefndir (cysylltwch ag awdur yr adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach):		
Cyllideb Refeniw 2025/26 (fel y'i hargymhellwyd gan y Pwyllgor hwn ar 27 Chwefror 2025 a'i mabwysiadu gan y Cyngor Sir ar 6 Mawrth 2025)		

ADRODDIAD MONITRO'R GYLLIDEB REFENIW - ALLDRO HEB EI ARCHWILIO 2025/26

1. Y GYLLIDEB REFENIW A GYMERADWYWYD AR GYFER 2025/26

1.1 Cymeradwydd y Cyngor gyllideb refeniw net ar gyfer 2025/26 fel a ganlyn:-

Tabl 1
Cyllideb a Chyllid a Gymeradwywyd ar gyfer 2025/26

	£'000	£'000
Cyfanswm Gwariant Refeniw wedi ei Gymeradwyo	195,442	
Diwgiadau i'r Gyllideb ers Cymeradwyaeth	-	
Defnydd o gronfeydd wrth gefn y Cyngor	(2,459)	
Cyllideb Gymeradwy gyfredol ar gyfer 2025/26 (Net o Gronfeydd wrth Gefn)		192,983
Cyllidir gan		
Cyllid Allanol Cyfun (CAC)	135,881	
Debyd y Dreth Gyngor Safonol a Godwyd	52,843	
Premiwm y Dreth Gyngor ar Ail Gartrefi a Chartrefi Gwag	4,259	
Cyfanswm Cyllid 2025/26		192,983

2. Y SEFYLLFA A RAGWELIR AR GYFER Y GYLLIDEB A'R ALLDRO AR GYFER 2025/26

2.1 Dangosir yr alldro heb ei archwilio yn Nhabl 2, isod:-

Tabl 2
Crynodeb o'r Alldro heb ei archwilio

	2025/26 Cyllideb	Ch4 Alldro (Tan) / Gorwariant	% Amrywiant	Ch3 Rhagolwg (Tan) / Gorwariant	Symudiad
	£'000	£'000	%	£'000	£'000
Cyllidebau Gwasanaeth	178,931	(945)	(0.54%)	(137)	(833)
Cyllidebau Corfforaethol	16,511	(355)	(2.15%)	(667)	312
Cronfeydd Wrth Gefn Cyffredinol	(2,459)	0	0.00%	0	0
Gwariant Refeniw Net	192,983	(1,300)	(0.69%)	(804)	(521)
Cyllid Allanol Cyfun	135,881	0	0.00%	0	0
Y Dreth Gyngor Safonol	52,843	(1,119)	(0.23%)	(483)	364
Premiwm y Dreth Gyngor	4,259	(1,212)	(28.47%)	(578)	(634)
Cyllid Net	192,983	(1,331)	(0.69%)	(1,061)	(270)
Rhagolwg Net (Tan) / Gorwariant	192,983	(2,631)	1.36	(1,865)	(791)

2.2 Mae'r sefyllfa amcangyfrifedig ar gyfer Balansau Cyffredinol y Cyngor i'w weld yn Nhabl 3, isod:-

Tabl 3
Balansau Cyffredinol y Cyngor ar 31 Mawrth 2026

	Swm £'m	Pwrpas
Balans Agoriadol	(18,161)	
Cyllid ar gyfer Cyllideb 2025/26	2,459	
Trosglwyddiadau o'r Cronfeydd wrth gefn Clustnodedig	(716)	
Defnydd o'r cronfeydd wrth gefn yn y flwyddyn	100	I gyllido costau staffio ychwanegol Gwasanaethau Cyfreithiol – Pwyllgor Gwaith 24 Chwefror 2026
Y Sefyllfa Alldro 2025/26	(2,631)	
Balans Cyffredinol Cronfa'r Cyngor heb ei archwilio fel ar 31 Mawrth 2026	(18,949)	
Cyllid ar gyfer Cyllideb Refeniw 2026/27	1,685	
Balans Cyffredinol Cronfa'r Cyngor heb ei archwilio fel ar 1 Ebrill 2026	(17,264)	

3 PERFFORMIAD ARIANNOL FESUL GWASANAETH

3.1 Mae'r sefyllfa gyfun gyffredinol a ragwelir ar gyfer gwasanaethau'r Cyngor yn dangos alldro a ragwelir o £945k ar ddiwedd y flwyddyn ariannol. Gwelir yn Nhabl 4, isod, ddadansoddiad fesul Gwasanaeth ac mae dadansoddiad manylach wedi'i gynnwys yn Atodiad B:-

Tabl 4
Dadansoddiad o'r Sefyllfa a Ragwelir ar gyfer y Gyllideb, fesul Gwasanaeth

	(Tan) / Gorwariant £'000	%
Addysg Ganolog	(1,033)	(19.65)
Gwasanaethau Oedolion	(873)	(2.06)
Gwasanaethau Plant	1,337	7.76
Priffyrdd	(188)	(2.26)
Eiddo	118	6.49
Datblygu Economaidd	(153)	(4.89)
TGCh	(503)	(10.12)
Cynllunio	200	17.50
Busnes y Cyngor	275	12.87
Gwasanaethau Arall (Gwahaniaethau gwerth llai na £100k)	(149)	
Cyfanswm Amrywiant Gwasanaeth	(945)	(0.54)

- 3.2 Mae'r prif resymau am y gwahaniaethau'n cael eu crynhoi yn Nhabl 5, isod, ac mae dadansoddiad mwy manwl fesul Gwasanaeth ac Is-wasanaeth wedi'i gynnwys yn Atodiad C:-

Tabl 5
Dadansoddiad o'r Amrywiant a Ragwelir yn ôl Rheswm

	Alldro heb ei Archwilio £'000	Amrywiant a Ragwelir yn Ch 3 £'000	Symudiad £'000
Amrywiant mewn costau o ganlyniad i newid yn y galw am wasanaethau	3,451	3,247	204
Amrywiant mewn costau staffio sy'n codi o swyddi gweigion, net o gostau staff dros dro ychwanegol a staff asiantaeth a ddefnyddir	(1,239)	(871)	(368)
Newidiadau mewn prisiau contractau na wnaed darpariaeth ar eu cyfer yn y gyllideb a gymeradwywyd	(201)	(99)	(102)
Newidiadau mewn cyllid grant sy'n cynyddu neu'n lleihau'r gofyn am gyllid o'r gyllideb graidd	(1,690)	(1,020)	(670)
Incwm o ffioedd a thaliadau sy'n (uwch) / is na'r targed incwm	(2,120)	(1,956)	(164)
Amrywiant mewn costau sy'n gysylltiedig ag adeiladau	(488)	(294)	(194)
Amrywiant mewn costau sy'n gysylltiedig â chyflogi ymgynghorwyr allanol	78	23	55
Trosglwyddo cyllid i / (o) gronfeydd wrth gefn clustnodedig a balansau cyffredinol	845	431	414
Camgymeriadau yn y broses gosod cyllideb y gellir eu hadnabod yn rhwydd	32	20	12
Rhesymau amrywiol	387	382	5
CYFANSWM YR AMRYWIANT A RAGWELIR	(945)	(137)	(808)

- 3.3 Mae'r tabl uchod yn dangos tanwariant net cyffredinol o £0.945m ar draws gwasanaethau. Mae'r sefyllfa hon wedi'i gyrru'n bennaf gan incwm uwch na'r disgwyl ac arbedion staff parhaus oherwydd swyddi gwag, ynghyd ag arbedion sy'n deillio o symudiadau sy'n gysylltiedig â grantiau. Mae'r amrywiadau hyn wedi cael eu gwrthbwysu'n rhannol gan bwysau oherwydd cynnydd parhaus yn y galw am wasanaethau, yn enwedig mewn Gofal Cymdeithasol Oedolion. Nododd y broses o gau'r cyfrifon refeniw hefyd yr angen i drosglwyddo mwy o gyllid i gronfeydd wrth gefn clustnodedig.
- 3.4 Cyflawnwyd y tanwariannau mwyaf sylweddol o fewn Addysg Ganolog, Gwasanaethau Oedolion a TGCh, gan adlewyrchu cyfuniad o incwm uwch ac arbedion oherwydd swyddi gwag. Gwrthbwyswyd y rhain yn rhannol gan orwariant nodedig yng Ngwasanaethau Plant a Busnes y Cyngor, yn bennaf oherwydd cynnydd yn y galw am wasanaethau a phwysau sy'n gysylltiedig â staffio.
- 3.5 Yn gyffredinol, mae'r sefyllfa alldro yn adlewyrchu cyfuniad o amrywiadau sy'n cael eu harwain gan alw, perfformiad incwm a'r defnydd doeth o gronfeydd wrth gefn, gydag effeithiau llai yn deillio o gostau adeiladu, gwariant ymgynghori a ffactorau amrywiol eraill.

- 3.6** Adroddodd y gwasanaeth Addysg Ganolog danwariant cyffredinol ar ddiwedd y flwyddyn, yn bennaf o bedwar maes allweddol: GwE, Strategaeth Gwynedd a Môn, Prydau Ysgol a Lleoliadau All-Sirol. Mae'r amrywiad tanwariant ar gyfer GwE yn adlewyrchu ffactorau untro, gan gynnwys grant cau ac incwm ychwanegol o gredyd ymadael y Gronfa Bensiwn yn dilyn cau'r gwasanaeth. I'r gwrthwyneb, cofnododd cyllideb y Strategaeth ADY amrywiad gorwariant, yn bennaf oherwydd trosglwyddiad i'r gronfa ADY (i baratoi ar gyfer dychwelyd y gwasanaeth yn fewnol), wedi'i liniaru'n rhannol gan gostau partneriaeth is a chymhwyso cyllid grant i wariant craidd. Cafodd tanwariant y gwasanaeth Prydau Ysgol ei yrru gan brisiau contract is, incwm grant uwch, llai o alw a llai o wariant ar offer. Yn ogystal, cyfrannodd Lleoliadau All-Sirol at y tanwariant trwy lai o alw, costau lleoli a newidiadau i leoliadau unigol, gan gynnwys terfyniadau a threfniadau codi tâl ADY diwygiedig.
- 3.7** Mae tanwariant y Gwasanaeth TGCh yn bennaf oherwydd nifer o swyddi gwag ar ddechrau'r flwyddyn, er bod nifer fach o swyddi gwag yn parhau, sy'n ganlyniad o staff yn cael eu penodi i swyddi gwahanol neu'n gadael yr Awdurdod. Adeiladwyd darpariaeth chwyddiannol ychwanegol i mewn i gyllidebau meddalwedd ar gyfer 2024/25 mewn ymateb i'r cynnydd sylweddol a welwyd mewn blynyddoedd blaenorol. Fodd bynnag, gostyngodd y gwariant cyffredinol ar draws y gwahanol gategoriâu cyflenwadau a gwasanaethau, gan arwain at danwariannau mwy nag a ragwelwyd.

4. PERFFORMIAD ARIANNOL CYLLIDBAU CORFFORAETHOL

- 4.1** Dangosir y sefyllfa ariannol a ragwelir ar ddiwedd y flwyddyn ariannol ar gyfer Cyllidebau Corfforaethol yn Nhabl 6 isod:-

Tabl 6
Y Sefyllfa Ariannol a Ragwelir ar gyfer Cyllidebau Corfforaethol 2025/26

	2025/26 Cyllideb	Ch 4 Alldro (Tan) / Gorwariant	Amrywiant	Rheswm am yr Amrywiant
	£'000	£'000	%	
Ardollau	5,277	4	0.07	
Rhyddhad Trethi Dewisol	106	77	72.6	
Cyllid Cyfalaf	4,637	(771)	(16.62)	Benthycia is ac enillion buddsoddi uwch Llwyth achosion llai na'r disgwyl
Budd-daliadau a roddwyd	7,459	(189)	2.54	
Costau heb gyllideb (Yswiriant, Costau Cyfaloaf Pensiwn a Darpariaeth Drwg-Ddyledion)	-	374	-	
Cyfraniad Gwasanaethau Cefnogaeth gan CRT	(840)	25	(2.93)	
Cronfeydd ar gyfer digwyddiadau anisgwyl cyffredinol ac eraill, gan gynnwys Arbedion Corfforaethol	(126)	126	100	
Defnydd o Gronfeydd wrth Gefn Cyffredinol	(2,459)	-	-	
CYFANSWM	14,053	(355)	(2.15)	

5. CASGLU'R DRETH GYNGOR

- 5.1** Mae cyllideb Cronfa Casglu'r Dreth Gyngor yn cael ei phenderfynu gan ddefnyddio amcangyfrif o'r ddyled y gellir ei chasglu ar gyfer y flwyddyn bresennol yn unig, yn seiliedig ar ffigur sylfaen y dreth a bennwyd ym mis Tachwedd 2024. Nid yw'n caniatáu ar gyfer ôl-ddyledion o flynyddoedd blaenorol, addasiadau i rwymedigaethau yn codi o flynyddoedd blaenorol (eithriadau, disgowntiau person sengl, trosglwyddo eiddo i drethi busnes ac ati), newidiadau yn sylfaen y dreth ar gyfer y flwyddyn gyfredol na darpariaeth ar gyfer dyledion drwg ac amheus. Ni ellir amcangyfrif y newidiadau hyn pan osodir y gyllideb ac, yn ddieithriad, maent yn arwain at wahaniaeth rhwng balans terfynol Cronfa Casglu'r Dreth Gyngor a'r gyllideb wreiddiol. Yn hanesyddol, bydd yr incwm a ragwelir ar gyfer y Dreth Gyngor yn gostwng yn ystod y flwyddyn wrth i gamau adennill gael eu cymryd ac wrth i drethdalwyr hawlio eithriadau a disgowntiau sy'n ddyledus iddynt. Roedd incwm y Dreth Gyngor craidd £119k yn uwch na'r gyllideb.
- 5.2** Mae premiwm y Dreth Gyngor wedi'i gynllunio i annog perchnogion eiddo gwag ac ail gartrefi i ddychwelyd yr eiddo i ddefnydd cyffredinol ac, o'r herwydd, mae risg y gall nifer yr eiddo sy'n talu'r premiwm leihau'n sylweddol yn ystod y flwyddyn. Er mwyn lliniaru'r risg hon, mae sylfaen y dreth ar gyfer eiddo premiwm wedi'i gosod ar 80% ac, os na fydd nifer yr eiddo sy'n talu'r premiwm yn gostwng yn sylweddol, yna bydd y gyllideb yn cynhyrchu gwarged. Mae'r newid yn y rheolau cymhwysedd ar gyfer trethi busnes ar lety hunanarlwyo wedi arwain at nifer o eiddo yn cael eu trosglwyddo'n ôl o drethi busnes i'r Dreth Gyngor, sydd wedi cynyddu eiddo sy'n destun y premiwm ail gartref. O ganlyniad, roedd elfen premiwm y Dreth Gyngor o'r Dreth Gyngor wedi'i gorgyflawni £1.212m. Fodd bynnag, mae risg sylweddol y bydd apeliadau'n cael eu penderfynu yn 2026/27 yn ymwneud ag eiddo hunanarlwyo a drosglwyddwyd o drethi busnes i'r Dreth Gyngor, gyda rhai wedi'u hôl-ddyddio i fis Ebrill 2023. Er mwyn gwrthbwysu'r risg hon, rhoddwyd £900k mewn cronfa wrth gefn clustnodedig ar ddiwedd blwyddyn ariannol 2024/25, a fydd yn cael ei ddefnyddio i ad-dalu unrhyw gasgliadau i'r broses apelio.

6. CYLLIDBAU AR GYFER DIGWYDDIADAU ANNISGWYL

- 6.1** Cyfanswm y cyllidebau gwariant gwreiddiol ar gyfer digwyddiadau annisgwyl oedd £2,586k ond, ar ôl caniatáu grant o £2m mewn perthynas â chyfraniadau yswiriant gwladol cyflogwr, y gyllideb net oedd £586k. Y net o drosglwyddiadau i gyllidebau gwasanaeth a throsglwyddiadau i ac o gronfeydd wrth gefn clustnodedig £741k (gan gynnwys y grant yswiriant gwladol). Y sefyllfa alldro oedd gorwariant o £154k, gweler Atodiad CH.

7. COSTAU ASIANTAETH AC YMGYNGHORWYR

- 7.1** Yn ystod y flwyddyn, hyd yma, gwariwyd £1,944k ar staff Asiantaeth, a'r gwasanaeth Gwastraff oedd yn gyfrifol am y rhan fwyaf o'r gwariant er mwyn cyflogi staff i weithio yn y canolfannau ailgylchu, y Gwasanaethau Oedolion er mwyn cyflogi staff llanw mewn cartrefi preswyl, Busnes y Cyngor er mwyn llenwi swyddi gweigion ac yn Adnoddau i lenwi swyddi gweigion a gwneud gwaith ychwanegol.
- 7.2** Mae'n rhaid defnyddio staff asiantaeth mewn canolfannau ailgylchu a chartrefi preswyl i sicrhau parhad gwasanaeth ac mae'r costau'n cael eu cyllido o gyllidebau craidd. Mae defnyddio staff asiantaeth yn hanfodol bellach yn y Gwasanaethau Cyfreithiol oherwydd problemau recriwtio, ac o fewn Caffael, lle roedd angen mwy o gapasoto pherwydd swyddi gweigion a'r angen i ymgymryd ag adolygiad a phrosesau ac ymarferion yn dilyn newid mewn deddfwriaeth. Mae'r costau'n yc ddau wasanaeth yn cael eu cyllido o gyllidebau staffio cyfredol a chronfeydd wrth gefn. Defnyddiwyd staff adennill ychwanegol i ddelio â'r dyledion sydd heb eu casglu, a bydd hyn yn cynhyrchu incwm ychwanegol i'r Cyngor fydd yn talu am gostau'r staff asiantaeth. Ceir dadansoddiad o'r gwariant fesul gwasanaeth yn Atodiad D.
- 7.3** Gwariwyd cyfanswm o £1,519k ar Ymgynghorwyr yn ystod y flwyddyn ariannol a chyllidwyd £831k o'r gwariant hwnnw gan grantiau neu o ffynonellau allanol. Mae Atodiad DD yn cynnwys crynodeb llawn o'r gwariant fesul gwasanaeth.

8. CRONFA COST NEWID

- 8.1** Gwariwyd £110k ar brosiectau unigol a gyllidwyd gan y Gronfa Cost Newid, gyda £207k o wariant yn cael ei gario drosodd i 2026/27. Allan o'r naw prosiect, mae dau wedi'u cwblhau yn llawn, mae 4 yn dod i ddiwedd y prosiect ond yn disgwyl cadarnhad fod y prosiect yn cwrdd â'r briff a'u cwblhau i'r safon ddisgwyledig. Mae tri prosiect heb gychwyn eto. Mae'r manylion llawn wedi'u cynnwys yn Atodiad E.

9. CASGLIADAU

- 9.1** Mae'r sefyllfa alldro terfynol yn dangos tanwariant cyffredinol o £2.492m (1.29% o'r gyllideb gwariant net) ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2026. Mae hyn yn cynrychioli gwelliant sylweddol o'i gymharu â rhagolygon cynharach ac mae'n bennaf oherwydd incwm uwch na'r disgwyl a dderbyniwyd ar draws sawl gwasanaeth yn ystod mis olaf y flwyddyn ariannol, ynghyd â chyllid grant ychwanegol annisgwyl sydd wedi cael effaith ffafriol ar y sefyllfa gyffredinol.
- 9.2** Mae'r sefyllfa o ran Gwasanaethau Plant yn parhau i fod yn destun pryder arbennig, gyda gorwariant o £1.337m, er gwaethaf cynnydd yng nghyllideb 2025/26 o £2.8m (19.4%). Mae'r rhagolwg yn seiliedig ar y lefel bresennol o alw, ond mae'r galw'n amrywio yn ystod y flwyddyn a gall newid yn sylweddol, e.e. gall un lleoliad ar gyfer cleient dibyniaeth uchel sydd ag anghenion gofal arbenigol gostio rhwng £250k a £500k. Bydd unrhyw gynnydd yn y galw am wasanaethau ond yn gwaethygu'r sefyllfa.
- 9.3** Ar hyn o bryd, mae cyllideb y Gwasanaethau i Oedolion yn rhagweld tanwariant o £0.873m. Fodd bynnag, mae'r sefyllfa yma'n cael ei gefnogi'n sylweddol gan nifer o ffactorau untro, gan gynnwys defnyddio incwm grant a chronfeydd wrth gefn. Yn absenoldeb y mesurau lliniaru hyn, byddai'r gwasanaeth yn adrodd gorwariant yn lle hynny. Fel gyda Gwasanaethau Plant, mae Gwasanaethau Oedolion yn gweithredu mewn amgylchedd sy'n cael ei arwain gan alw lle mae pwysau'n parhau'n uchel. O ganlyniad, gallai colli neu leihau cyllid grant ychwanegol yn ystod y flwyddyn fod wedi arwain at sefyllfa alldro llawer llai ffafriol.
- 9.4** Mae sefyllfa ariannol gyffredinol y Cyngor yn un iach, gyda'r tanwariant yn cyfrannu at gynnydd yng nghronfeydd wrth gefn cyffredinol y Cyngor. Mae balans y cronfeydd wrth gefn cyffredinol yn cyfateb i 9.16% o gyllideb referniw net 2026/27, o'i gymharu â'r lefel isaf a argymhellir o 5%. Mae hyn yn rhoi lefel o le i'r Cyngor y gellir ei ddefnyddio i gyllido blaenoriaethau ychwanegol yn 2026/27 sydd angen cyllid untro ac yn caniatáu i'r Cyngor, unwaith eto, ddefnyddio cronfeydd wrth gefn i helpu i gydbwysu'r gyllideb yn 2027/28, os bydd hyn yn angenrheidiol.

**ALLDRO REFENIW AR GYFER Y FLWYDDYN ARIANNOL YN DIWEDDU 31 MAWRTH 2026
REVENUE OUTTURN FOR THE FINANCIAL YEAR ENDING 31 MARCH 2026**

Gwasanaeth/Swyddogaeth Service/Function	2025/26 Cyllideb Blynyddol Annual Budget	2025/26 Alldro Dros Dro / Provisional Outturn	2025/26 Cyfanswm Amrywiaeth Alldro Dros Dro / Provisional Total Outturn Variance	2025/26 Gor / (Tan)wariant dros dro fel % o'r Gyllideb Gyfan / Provisional Over / (Under)spend as a % of Total Budget	2025/26 Rhagolwg i Ch3 ar gyllidebau a reolir gan y gwasanaethau / Forecast to Qtr 3 on Service Controlled Budgets
	£'000	£'000	£'000	%	£'000
<u>Addysg, Sgiliau a Phobl Ifanc</u> <u>Education, Skills and Young People</u>					
Cyllideb Datganoledig Ysgolion <i>Delegated Schools Budget</i>	64,671	64,671	0	0.00	0
Addysg Canolog <i>Central Education</i>	5,255	4,222	(1,033)	(19.65)	(189)
Diwylliant <i>Culture</i>	1,593	1,623	30	1.91	92
<u>Gwasanaethau Oedolion</u> <u>Adult Services</u>	42,356	41,482	(873)	(2.06)	(1,246)
<u>Gwasanaethau Plant</u> <u>Children's Services</u>	17,230	18,568	1,337	7.76	1,625
<u>Tai</u> <u>Housing</u>	2,991	2,990	0	(0.02)	(182)
<u>Priffyrdd, Eiddo a Gwastraff</u> <u>Highways, Property & Waste</u>					
Priffyrdd <i>Highways</i>	8,333	8,145	(188)	(2.26)	(244)
Eiddo <i>Property</i>	1,810	1,928	118	6.49	98

Gwasanaeth/Swyddogaeth Service/Function	2025/26 Cyllideb Blynyddol Annual Budget	2025/26 Alldro Dros Dro / Provisional Outturn	2025/26 Cyfanswm Amrywiaeth Alldro Dros Dro / Provisional Total Outturn Variance	2025/26 Gor / (Tan)wariant dros dro fel % o'r Gyllideb Gyfan / Provisional Over / (Under)spend as a % of Total Budget	2025/26 Rhagolwg i Ch3 ar gyllidebau a reolir gan y gwasanaethau / Forecast to Qtr 3 on Service Controlled Budgets
Gwastraff Waste	10,352	10,312	(41)	(0.39)	60
<u>Rheoleiddio a Datblygu Economaidd Regulation & Economic Development</u>					
Datblygu Economaidd Economic Development	3,132	2,979	(153)	(4.89)	(113)
Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd Planning and Public Protection	2,951	3,054	104	3.51	172
<u>Trawsnewid Transformation</u>					
Adnoddau Dynol Human Resources	2,061	1,996	(66)	(3.19)	(11)
TGCh ICT	4,964	4,484	(479)	(9.66)	(403)
Trawsnewid Corfforaethol Corporate Transformation	1,085	1,046	(39)	(3.61)	(37)
<u>Adnoddau Resources</u>	3,906	3,909	3	0.07	10
<u>Busnes y Cynqor Council Business</u>	2,136	2,411	275	12.87	262
<u>Costau Corfforaethol a Democraidaidd Corporate & Democratic costs</u>	3,191	3,278	87	2.73	(15)
<u>Rheolaeth Corfforaethol Corporate Management</u>	913	886	(27)	(2.94)	(16)
Cyfanswm Cyllidebau Gwasanaethau Total Service Budgets	178,931	177,986	(945)	(0.54)	(137)

Gwasanaeth/Swyddogaeth Service/Function	2025/26 Cyllideb Blynyddol Annual Budget	2025/26 Alldro Dros Dro / Provisional Outturn	2025/26 Cyfanswm Amrywiaeth Alldro Dros Dro / Provisional Total Outturn Variance	2025/26 Gor / (Tan)wariant dros dro fel % o'r Gyllideb Gyfan / Provisional Over / (Under)spend as a % of Total Budget	2025/26 Rhagolwg i Ch3 ar gyllidebau a reolir gan y gwasanaethau / Forecast to Qtr 3 on Service Controlled Budgets
		£'000	£'000	£'000	£'000
Ardollau <i>Levies</i>	5,277	5,280	4	0.07	0
Rhyddhad Trethi Dewisol <i>Discretionary Rate Relief</i>	106	183	77	72.60	68
Cyllido Cyfalaf <i>Capital Financing</i>	4,637	3,866	(771)	(16.62)	(1,482)
Cyllidebau ar gyfer digwyddiadau annisgwyl Cyffredinol ac Eraill <i>General & Other Contingencies</i>	(126)	0	126	(100.00)	22
Cronfeydd wrth Gefn Cyffredinol y Cyngor <i>Council's General Reserves</i>	(2,459)	(2,459)	-	0.00	0
Cyfraniad CRT y Gwasanaethau Cefnogol <i>Support Services contribution HRA</i>	(840)	(815)	25	(2.93)	84
Budd-daliadau a Roddwyd <i>Benefits Granted</i>	7,459	7,270	(189)	(2.54)	41
Costau heb gyllideb ac na ellir eu rheoli: yswiriant, costau pensiwn a dileu drwg ddyledion / lwfansau amhariad ar incwm gwasanaethau <i>Unbudgeted, uncontrollable costs: insurances, pension costs and bad debt write offs / impairment allowances on services' income</i>	0	373	373	0.00	600
Cyfanswm Cyllid Corfforaethol Total Corporate Finance	14,053	13,698	(355)	(2.79)	(667)
Cyfanswm 2025/26 Total 2025/26	192,984	191,684	(1,331)	(0.69)	(804)

Gwasanaeth/Swyddogaeth Service/Function	2025/26 Cyllideb Blynyddol Annual Budget	2025/26 Alldro Dros Dro / Provisional Outturn	2025/26 Cyfanswm Amrywiaeth Alldro Dros Dro / Provisional Total Outturn Variance	2025/26 Gor / (Tan)wariant dros dro fel % o'r Gyllideb Gyfan / Provisional Over / (Under)spend as a % of Total Budget	2025/26 Rhagolwg i Ch3 ar gyllidebau a reolir gan y gwasanaethau / Forecast to Qtr 3 on Service Controlled Budgets
<u>CyllidoFunding</u>					
Trethi Annomestig <i>NDR</i>	(25,097)	(25,097)	0	0.00	0
Y Dreth Gyngor <i>Council Tax</i>	(52,843)	(52,962)	(119)	0.23	(483)
Premiwm y Dreth Gyngor <i>Council Tax Premium</i>	(4,259)	(5,472)	(1,212)	28.47	(578)
Grant Cynnal Refeniw <i>Revenue Support Grant</i>	(110,784)	(110,784)	0	0	0
Cyfanswm Cyllid 2025/26 Total Funding 2025/26	(192,983)	(194,315)	(1,331)	(0.69)	(1,061)
Cyfanswm yr alldro, yn cynnwys effaith y cyllido Total outturn, including impact of funding	0	(2,631)	(2,631)	1.36	(1,865)

DADANSODDIAD O'R AMRYWIANT AR ALLDRO FESUL GWASANAETH A'R RHESWM

Gwasanaeth	Is wasanaeth	Amrywiant £'000	Rheswm am yr Amrywiant									
			Newid yn y galw am Wasanaeth £'000	Amrywiant Staff / Asiantaethau £'000	Newidiadau i Gontractau / Pris £'000	Newid i Gyllid Grant £'000	Amrywiant Incwm £'000	Costau Adeiladu £'000	Ymgynghori £'000	Trosglwyddo I / (O) Cronfeydd Wrth Gefn £'000	Cyllideb Gor / (Tan) Ddarpariaeth £'000	Amrywiol £'000
Addysg Ganolog	Trafnidiaeth Ysgol	(38)	(38)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Prydau Ysgol	(333)	(103)	-	(122)	(62)	-	-	-	-	-	(46)
	Strategaeth ADY	203	-	-	(52)	-	(45)	-	-	300	-	-
	Eithriadau i'r ysgol	(33)	-	-	-	-	(35)	17	-	-	-	(15)
	Canolfan Iaith	21	-	16	-	-	-	-	-	-	-	5
	Darpariaeth Blynyddoedd Cynnar	(59)	-	(26)	-	-	-	(24)	-	-	-	(9)
	Clwb Gofal Plant	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Addysg Bellach	(6)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(6)
	Addysg Ganolog	(52)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(52)
	Lleoliadau Allsirol	(150)	-	(86)	-	-	(64)	-	-	-	-	-
	Millbank	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
GWE	(622)	-	-	-	(130)	(521)	-	-	-	-	29	
Arall	36	-	-	-	-	-	-	-	-	-	36	
	CYFANSWM	(1,033)	(141)	(96)	(174)	(192)	(665)	(7)	-	300	-	(58)
Diwylliant	Amgueddfeydd ac Orielau	73	-	5			21	(5)				52
	Llyfrgelloedd	(38)	-	(30)			15	(15)				(8)
	Archifau	(3)	-	2			(6)	5				(4)
	Arall	(2)	-	.								(2)
	CYFANSWM	30	-	(23)			30	(15)				38
Gwasanaethau Oedolion	Henoed - Preswyl	(753)	268	-	-	-	(1,021)	-	-	-	-	-
	Henoed - Nyrsio	(332)	36	-	-	-	(368)	-	-	-	-	-
	Henoed - Gofal Cartref	66	280	-	-	(278)	(136)	-	-	-	-	200
	Henoed - Arall	(137)	(26)	30	-	(122)	(19)	-	-	-	-	-

Gwasanaeth	Is wasanaeth	Amrywiant	Rheswm am yr Amrywiant									
			Newid yn y galw am Wasanaeth	Amrywiant Staff / Asiantaethau	Newidiadau i Gontractau / Pris	Newid i Gyllid Grant	Amrywiant Incwm	Costau Adeiladu	Ymgynghori	Trosglwyddo I / (O) Cronfeydd Wrth Gefn	Cyllideb Gor / (Tan) Ddarpariaeth	Amrywiol
		£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Priffyrdd (parhad)	Arall	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10
	CYFANSWM	(188)	662	(45)	-	-	(814)	-	-	-	-	10
Eiddo	Rheolaeth a Staffio	(72)	-	(78)	-	-	(24)	20	-	-	-	10
	Glanhau	34	-	23	-	-	-	-	-	-	-	11
	Eiddo Masnachol	332	-	-	-	-	62	77	-	200	-	(7)
	Eiddo'r Cyngor	(183)	-	-	-	-	-	(430)	-	234	-	13
	Dylunio Pensaernïol	7	-	-	-	-	95	-	-	(83)	-	(5)
	CYFANSWM	118	-	(55)	-	-	133	(333)	-	351	-	22
Gwastraff	Casglu a Gwaredu Gwastraff	(9)	(9)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Cynhyrchu Trydan	(50)	-	-	-	-	(50)	-	-	-	-	-
	Ailgylchu	57	-	-	-	-	57	-	-	-	-	-
	Safleoedd Gwastraff	(31)	(31)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Gweinyddu a Rheoli	(8)	-	-	-	-	(8)	-	-	-	-	-
	CYFANSWM	(41)	(40)	-	-	-	(1)					
Datblygu Economaidd	Datblygu Economaidd	91	-	(19)	-	-	50	-	-	-	-	60
	Cyrchfan	(99)	-	(139)	-	-	(13)	4	-	-	-	49
	Hamdden	(145)	-	95	-	-	(222)	(129)	46	-	-	65
	CYFANSWM	(153)	-	(63)	-	-	(185)	(125)	46	-	-	174
Cynllunio	Gweinyddu Cynllunio	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Rheoli Cynllunio	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Rheoli Adeiladu	181	-	63	-	-	118	-	-	-	-	-
	Cadwraeth	(37)	-	(37)	-	-	-	-	-	-	-	-
	Cofrestru Tir	56	-	-	-	-	-	-	-	-	-	56
	CYFANSWM	200	-	26	-	-	118	-	-	-	-	56

Gwasanaeth	Is wasanaeth	Amrywiant £'000	Rheswm am yr Amrywiant										
			Newid yn y galw am Wasanaeth £'000	Amrywiant Staff / Asiantaethau £'000	Newidiadau i Gontractau / Pris £'000	Newid i Gyllid Grant £'000	Amrywiant Incwm £'000	Costau Adeiladu £'000	Ymgynghori £'000	Trosglwyddo I / (O) Cronfeydd Wrth Gefn £'000	Cyllideb Gor / (Tan) Ddarpariaeth £'000	Amrywiol £'000	
Gwarchod y Cyhoedd	Iechyd yr Amgylchedd	(24)		(12)	-	(13)	-	-	-	-	-	-	1
	Rheoli Cŵn / Pla	(15)	-	(8)	(12)	-	-	-	-	-	-	-	5
	Iechyd Anifeiliaid	(3)	-	-	-	-	(3)	-	-	-	-	-	-
	Safonau Masnach	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Cofrestryddion	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
	Trwyddedu	(63)	-	(13)	-	-	(42)	(8)	-	-	-	-	-
	Marchnadoedd	20	-	-	-	-	14	-	-	-	-	-	6
	Iechyd a Diogelwch	(4)	-	94	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Grant Claddu Plant	(8)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(8)
	CYFANSWM	(96)	-	(37)	(12)	(13)	(30)	(8)	-	-	-	-	4
Trawsnewid	Adnoddau Dynol	(15)	-	(19)	-	-	-	-	-	-	-	-	4
	Hyfforddiant	(51)	-	(3)	-	(1)	-	-	-	-	-	-	(47)
	TG	(479)	-	(273)	-	(81)	-	-	-	102	-	-	(227)
	Trawsnewid Corfforaethol	(28)	-	(1)	-	(14)	-	-	-	-	-	-	(13)
	Cyswllt Môn	(10)	-	(7)	-	-	-	-	-	(20)	-	-	17
	Cyfathrebu	(11)	-	(6)	-	-	-	-	-	-	-	-	(5)
	Partneriaeth Ynys Môn / Gwynedd	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10
	CYFANSWM	(584)	-	(309)	-	(96)	-	-	-	82	-	-	(261)
Adnoddau	Archwilio a Risg	(34)	-	(73)	-	-	-	-	-	32	-	-	7
	Budd-daliadau a Refeniw	60	-	149	-	(73)	(5)	-	-	(103)	-	-	92
	Gwasanaethau Ariannol	15	-	21	-	-	(4)	-	-	-	-	-	(2)
	Caffael	(3)	-	(1)	-	-	-	-	-	(29)	-	-	27
	Rheoli	(35)	-	19	-	-	18	-	-	(27)	-	-	(45)
	CYFANSWM	3	-	115	-	(73)	9	-	32	(159)	-	-	79

Gwasanaeth	Is wasanaeth	Amrywiant	Rheswm am yr Amrywiant									
			Newid yn y galw am Wasanaeth	Amrywiant Staff / Asiantaethau	Newidiadau i Gontractau / Pris	Newid i Gyllid Grant	Amrywiant Incwm	Costau Adeiladu	Ymgynghori	Trosglwyddo I / (O) Cronfeydd Wrth Gefn	Cyllideb Gor / (Tan) Ddarpariaeth	Amrywiol
		£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Busnes y Cyngor	Gwasanaethau Etholiadol	7	-	1	-	-	-	-	-	-	-	6
	Cynllunio Argyfwng	(6)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(6)
	Gwasanaethau Pwyllgor	(26)	-	(43)	-	-	-	-	-	-	20	(3)
	Cyfieithu	(2)	-	4	-	-	-	-	-	-	-	(6)
	Gwasanaethau Cyfreithiol	302	-	251	-	-	39	-	-	-	-	12
	CYFANSWM	275	-	213	-	-	39	-	-	-	20	3
Rheoli Corfforaethol	Rheoli Corfforaethol	(27)	-	(15)	-	(5)	-	-	-	-	-	(7)
	CYFANSWM	(27)	-	(15)	-	(5)	-	-	-	-	-	(7)
Corfforaethol a Democrataidd	Risg ac Yswiriant	(60)	-	-	-	-	-	-	-	-	(62)	2
	Cyfraniadau Pensiwn	(35)	-	(35)	-	-	-	-	-	-	-	-
	Ffioedd Archwilio	138	-	-	(15)	-	-	-	-	-	-	153
	Ffioedd Banc	67	-	-	-	-	-	-	-	-	67	-
	Crwner a CLILC	(11)	(10)	-	-	-	-	-	-	-	-	(1)
	Ardoll Prentisiaeth	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Treuliau a Chefnogaeth Aelodau	(28)	-	-	-	(1)	-	-	-	-	-	(27)
	Gwariant Dinesig	(2)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(2)
	Corfforaethol Arall	18	-	-	-	-	-	-	-	-	7	11
	CYFANSWM	87	(10)	(35)	(15)	(1)	-	-	-	-	12	136
	Costau heb gyllideb	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	CYFANSWM GWASANAETH	(945)	3,451	(1,239)	(201)	(1,690)	(2,120)	(488)	78	845	32	387

SEFYLLFA ALLDRO AR GYLLIDEBAU WRTH GEFN

	Cyllideb	Trosglwyddiadau i Wasanaethau	Trosglwyddiadau i Gronfeydd wrth Gefn Clustnodedig	Sefyllfa Alldro
	£	£	£	£
Cyllidebau ar gyfer digwyddiadau annisgwyl cyffredinol	394,311	(284,064)	-	(110,247)
Cymorth Tai i Brynwyr Tro Cyntaf	1,000,000	(1,000,000)	-	-
Cyflog a Graddfeydd	300,000	(587,896)	-	287,896
Clustnodedig Arall	502,839	(329,567)	(150,000)	(23,272)
Chwyddiant Cyflogau	49,209	-	(49,209)	-
Grant Cyfraniadau Yswiriant Gwladol y Cyflogwr	(2,000,000)	2,000,000	-	-
Cynllun Hyfforddeion	340,000	(124,426)	(215,574)	-
Cyfanswm y Cyllidebau ar gyfer Digwyddiadau Annisgwyl	586,359	(325,953)	(414,783)	154,377

COSTAU STAFF ASIANTAETH EBRILL 2025 I MAWRTH 2026

Gwasanaeth	Swm £	Ffynhonnell y Cyllid (Cyllideb Craidd Penodol / Cyllideb Staffio Heb ei Ddefnyddio / Grant / Cyfraniad Allanol)	Parhaol / Dros Dro	Pwrpas
Economaidd ac Adfywio	80,299	Cyllideb Craidd	Dros Dro	Llenwi swydd wag
	77,095	Cyllideb Craidd		Ôl-groniad gwaith
	157,394			
Ysgolion	220,319	Cyllideb Craidd	Dros Dro	Athrawon llanw
	220,319			
Gwastraff	335,201	Cyllideb Craidd Penodol	Dros Dro	Tasgau Penodol ar y Safle
	55,048	Cyllideb Craidd Penodol / Cyfraniadau Allanol	Dros Dro	Tasgau Penodol ar y Safle
	390,248			
Busnes y Cyngor	458,688	Cyllideb staffio heb ei defnyddio a balansau cyffredinol y Cyngor	Dros Dro	Llenwi swyddi gwag
	458,668			
Gwasanaethau Oedolion	456,050	Cyllideb Craidd	Dros Dro	Llenwi swydd wag
	456,050			
Adnoddau	10,912	Cyllideb Craidd	Dros Dro	Cwblhau archwiliadau mewnol ar systemau ariannol
	87,844	Cyllideb Craidd	Dros Dro	Llenwi swydd wag
	44,179	Cyllideb Craidd	Dros Dro	Swyddog Cymhorthdal Dros Dro
	52,725	Cyllideb Craidd	Dros Dro	Uwch Asiant Adennill Refeniw Dros Dro
	34,635	Cyllideb Craidd	Dros Dro	Llenwi absenoldeb salwch Dros Dro
	30,952	Cyllideb Craidd	Dros Dro	Asiant Adennill Dros Dro
	261,246			
Cyfanswm	1,943,945			

CRYNODEB O WARIANT AR YMGYNGHORWYR AR ALLDRO 2025/26

Crynodeb o Wariant ar Ymgynghorwyr fesul Gwasanaeth					
Gwasanaeth	Chwarter 1 £	Chwarter 2 £	Chwarter 3 £	Chwarter 4 £	Cyfanswm 2025/26 £
Addysg Ganolog	2,000	13,150	7,800	23,172	46,122
Diwylliant	0	0	0	0	0
Economaidd ac Adfywio	214,593	191,795	175,309	500,702	1,082,399
Eiddo	375	280	0	3,750	4,405
Priffyrdd	31,215	31,303	24,005	135,748	222,271
Ysgolion		4,600	0	0	4,600
Gwastraff	7,973	7,701	4,280	36,943	56,897
CRT	34	135	18,255	13,199	31,623
Tai	0	2,475	0	-2,475	0
Corfforaethol a Democrataidd	0	0	0	3,200	3,200
Gwasanaethau Oedolion	0	0	0	0	0
Gwasanaethau Plant	0	0	0	0	0
Corfforaethol	0	0	0	0	0
Trawsnewid	0	0	0	0	0
Busnes y Cyngor	0	0	0	0	0
Adnoddau	24,020	23,500	19,704	0	67,224
Cyfanswm	280,210	274,939	249,353	714,239	1,518,741
Cyllidwyd gan:					
Cyllideb Graidd	68,600	94,017	96,099	294,190	552,906
Grant	19,064	8,000	2,200	73,116	102,380
Cyfraniad Allanol	186,390	131,138	102,413	308,294	728,235
Cronfeydd Wrth Gefn / Darpariaethau	6,156	41,784	48,641	38,639	135,220
Cyfanswm	280,210	274,939	249,353	714,239	1,518,741

CRYNODEB O WARIANT Y GRONFA COST NEWID AR ALLDRO 2025/26

Gwasanaeth / Service	Disgrifiad / Description	Cyllideb / Budget £	Gwariant / Expenditure £	Cyllideb sy'n cael ei chario ymlaen i 2026/27 / Budget Carried Forward to 2026/27 £	Diweddariad Prosiect / Project Update
Adnoddau Resources	Gweithredu System Telesolutions i gysylltu gyda cwsmeriad y Gwasanaeth Refeniw a Budd-Daliadau / Implement Telesolutions system to contact customers of the Revenue and Benefits Service	4,500	0	4,500	Nid yw'r gwaith yma wedi dechrau, gwaith Citizen Access angen ei gwblhau yn gyntaf / This work has not yet started, work on Citizens Access needs to be completed first.
Adnoddau Resources	Cefnogaeth gan Ymgynghorwyr o'r Cwmni Meddalwedd i wneud defnydd llawn o modiwlau ad-ennill dyledion ac i weithredu'r modiwlau bilio blynyddol / Support from Software Company Consultants to make full use of the debt recovery modules and to implement the annual billing modules	21,000	21,000	0	Mae gwaith wedi ei gwblhau ar y modiwlau yma / Work has now been completed on these modules
Adnoddau Resources	Gweithredu modiwlau ychwanegol yn y System Casglu Incwm / Implement additional modules in the Income Collection System	8,370	8,370	0	Mae gwaith wedi ei gwblhau ar y modiwlau yma / Work has now been completed on these modules

Gwasanaeth / Service	Disgrifiad / Description	Cyllideb / Budget	Gwariant / Expenditure	Cyllideb sy'n cael ei chario ymlaen i 2026/27 / Budget Carried Forward to 2026/27	Diweddariad Prosiect / Project Update
Plant Children	Defnyddio Microsoft Co-Pilot i gofnodi cyfarfodydd achosion yn y Gymraeg a'r Saesneg / Use Microsoft Co-Pilot to Minute Case Conference meetings in both Welsh and English	32,640	27,195	5,445	<p>Tra oedd gwaith yn cael ei wneud ar ddatblygu'r achosion defnydd, mae'r rhagofynion technegol sydd eu hangen i ddefnyddio CoPilot yn effeithiol wedi'u cwblhau. Mae'r rhain yn cynnwys creu sianel Amllder Diweddariad "Office" newydd a'r ffurfwedd cysylltiedig, a grŵp i ddosrannu'r trwyddedau yn ddeinamig. Mae profion ar gywirdeb trawsgrifio a'i allu i wahaniaethu rhwng cynnwys Saesneg a Chymraeg wedi nodi problemau sylweddol gyda chywirdeb y trawsgrif, sy'n cwestiynu ei effeithiolrwydd ar gyfer tasgau trawsgrifio. Mae'r pryderon hyn wedi cael eu trosglwyddo i Dîm Cyfrif Cymraeg a Rheoli Cynnyrch Microsoft. Mae profion gan swyddogion wedi nodi bod y dechnoleg yn cyflawni ymchwil yn effeithiol, yn cyfuno canfyddiadau, ac yn creu drafftiau o ddogfennau. Mae tîm y prosiect yn adolygu'r canfyddiadau gyda golwg o argymhell newid amcanion y prosiect a chanolbwyntio fwy ar lwyth gwaith gweinyddol ar draws amryw o wasanaethau /</p> <p><i>While work was being undertaken on developing the use-cases, the technical pre-requisites required to deploy CoPilot effectively have been completed. These include creating a new Office Update Frequency channel and the associated configuration and a group to dynamically assign the licenses. Testing of the transcription accuracy and its ability to discern English and Welsh content has identified significant issues with transcript accuracy putting its effectiveness into question for transcription tasks. These concerns have been relayed to Microsoft's Welsh Account and Product Management teams. Officer testing has identified the technology effectively undertakes research, compiles findings, and generates draft documents The project team are reviewing the findings with a view to recommending altering the project aims and re-focusing on administrative workloads across a variety of services.</i></p>

Gwasanaeth / Service	Disgrifiad / Description	Cyllideb / Budget	Gwariant / Expenditure	Cyllideb sy'n cael ei chario ymlaen i 2026/27 / Budget Carried Forward to 2026/27	Diweddariad Prosiect / Project Update
Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo <i>Highways, Waste and Property</i>	Cynnal adolygiad o drefniadau trafndiaeth ar draws y Cyngor / Undertake a review of the Council's transport arrangements across the whole Council	40,000	37,357	2,643	Mae'r ymgymghorwyr wedi cwblhau'r adroddiad. Bydd angen cytuno ar y ffordd ymlaen yn dilyn hynny / The consultants have completed their report. Following this, a way forward will need to be agreed.
Hamdden Leisure	Peiriannai "Chip a Pin" i'w ddefnyddio gan y Wardeiniaid Traeth / Chip and Pin Machines for use by Beach Wardens	15,340	10,628	4,712	Bydd yn dod yn fyw o Pasg 2026 a bydd gweddill y costau'n daladwy / Will become live from Easter 2026 and remainder of the costs will be payable
Cyrchfan Destination	System Dosbarthu Tanwydd Harbwr Amlwch / Fuel Dispensing System Amlwch Harbour	8,000	5,929	2,017	Y gwaith diweddarau wedi ei gwblhau. Disgwyl cadarnhâd bod y system yn cyrraedd gofynion / Upgrade work has been completed. Awaiting confirmation, the revised system meets the requirements
Gwarchod y Cyhoedd Public Protection	System Rheoli Achosion Gwarchod y Cyhoedd / Public Protection Case Management System	150,000	0	150,000	Nid yw'r gwaith yma wedi dechrau / This work has not yet started
Tai Housing	Modiwl Digartrefedd - System Orchard Tai / Homeless Module - Orchard Housing System	37,950	0	37,950	Nid yw'r gwaith yma wedi dechrau / This work has not yet started
CYFANSWM / TOTAL		317,800	110,479	207,321	

